

структур, здатних забезпечувати реалізацію провідних принципів правової держави, таких як принцип верховенства права, законності, гласності, розподілу влад та реалізації прав і свобод людини та громадянина, але й у наявності громадянського суспільства із високим рівнем правової культури та правової свідомості, особливою політичною, соціальною та економічною поведінкою.

Як правильно зазначає ряд науковців, таких як Колодій А.М., Погребняк С.П., Скакун О.Ф. та Козюбра М.І., правовою та демократичною є лише така держава, яка функціонує в громадянському суспільстві, слугує його інтересам та реально забезпечує захист прав і свобод його членів. Таким чином, становлення України, як демократичної та правової держави на пряму залежить від розвитку в ній громадянського суспільства.

Ключовим елементом існування та ефективного функціонування громадянського суспільства є багатопартійна політична система, адже саме політичні партії забезпечують зв'язок громадян правової держави із органами влади, надають їм можливість висловлювати свою думку та впливати на ситуацію в країні. Виходячи з цього, багатопартійність є основною політичною умовою існування правової та демократичної держави, оскільки однопартійна політична система веде до узурпації державними органами владних функцій та сприяє виникненню тоталітарних режимів.

Однак, сучасний етап становлення багатопартійної правової системи в Україні супроводжується рядом проблем, основними з яких є:

- мультипартійність, яка пов'язана з існуванням великої кількості політичних партій. Цей процес виник на початковому етапі розвитку незалежності в Україні та прогресує з кожним роком. Він ускладнює політичну структурування представницьких органів та механізм ухвалення рішень.

- нечисельність партійних рядів, що послаблює вплив конкретної політичної сили, її роль та значення на загальному політичному фоні;

- невизначеність соціальної бази партій, яка створюється з метою розширення кола соціальних верств, інтереси яких представляє партія;

- локальність партійного впливу та високий рівень географічної зорієнтованості партій заважають об'єднати громадян з усієї території країни;

- консолідація членів партії не навколо політичної ідеї, а навколо лідера.

Ці та інші проблеми сповільнюють становлення багатопартійності в Україні, ускладнюють структурування політичної системи, заважають формуванню політичної еліти, унеможливають пошук компромісу між різними політичними силами та ускладнюють процес реформування національного законодавства.

Отже, на сьогоднішній день Україна знаходиться на етапі становлення демократичної та правової держави. Важливу роль на цьому етапі відіграє створення свідомого громадянського суспільства. Для побудови громадянського суспільства в Україні необхідно подолати ряд негативних факторів, таких як мультипартійність, забезпечити компроміс між різними політичними партіями, спрямувати зусилля політиків на об'єднання суспільства для пошуку шляхів виходу з економічної та соціальної кризи, енергійніше проводити реформування національного законодавства з урахуванням вимог міжнародного права.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : прийнята 28 черв. 1996 року // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — Ст. 141.

2. Шемшученко Ю.С. Юридична енциклопедія: В 6 т. [Текст] /Редкол.: Ю70 Ю. С. Шемшученко (голова редкол.) та ін. — К.: «Укр. енцикл.», 1998. — 672 с.

3. Гамбург Л.С. Теоретичні проблеми правової держави в українській навчально-науковій літературі / Л.С. Гамбург // Держава та регіони: Серія: Право. - 2008. - №3. - С. 5-11.

4. Погребняк С.П. Значення основоположних принципів права для формування і розвитку правової державності / С.П. Погребняк // Вісник академії правових наук України: збірник наукових праць. - 2008. - №3(54). - С. 91-97.

5. Колодій А. Партійна структуризація в Україні в контексті розвитку громадянського суспільства і поза ним / Антоніна Колодій // Збірник наукових праць (третій випуск), підготовлений за дослідницькою програмою кафедри філософії «Громадянське суспільство як здійснення свободи» / За редакцією Анатолія Карася. - Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2006. - 280 с. - С. 83-105.

Потургаєв Д.О., студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: викладач кафедри загальноправових дисциплін ННПП НАВС *Кулик Т.О.*

Побудова громадянського суспільства зумовлює необхідність створення сил правопорядку, максимально наближених до населення, які найбільш повно враховують інтереси мешканців територіальних громад, активно взаємодіють з ними та діють під їх постійним контролем. Саме такими якостями можуть і повинні володіти муніципальні органи охорони громадського порядку.

Мета доповіді полягає у вивченні основних переваг і недоліків запровадження муніципальної міліції в Україні

Мета доповіді конкретизується наступними завданнями: надати поняття муніципальної міліції; дослідити законодавче закріплення створення муніципальних правоохоронних формувань; вивчити досвід створення й функціонування муніципальних в зарубіжних країнах; визначити переваги та недоліки запровадження муніципальної міліції.

Наразі активно обговорюється необхідність створення муніципальної міліції в Україні. Необхідність запровадження муніципальної міліції зумовлена, в першу чергу, тим, що в Україні на початку 2014 року, органи міліції майже втратили народну довіру, а також можливість забезпечувати безпеку громадян України. Функції з підтримки правопорядку виконують органи самоорганізації населення, які достойно несуть службу, але не мають жодного законодавчого забезпечення своєї діяльності. Способом вирішення проблем підтримки законності і правопорядку в Україні може стати створення муніципальної міліції.

Муніципальна міліція — це виконавчий орган публічної влади територіальної громади, який складається з муніципальних службовців, він створюється органами місцевого самоврядування, підлеглий, підзвітний територіальній громаді, та фінансується з відповідного місцевого бюджету. [3; с. 88]

В Конституції України місцеve самоврядування в Україні визначається як право територіальної громади - жителів села чи добровільного об'єднання у сільську громаду жителів кількох сіл, селища та міста - самостійно вирішувати питання місцевого значення в межах Конституції і законів України (ч.1 ст. 140). Розвиваючи конституційні приписи законодавець в пп. 1 п. «а» ч. 1 ст. 38 Закону України «Про місцеve самоврядування в Україні» відніс до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад підготовку і внесення на розгляд ради пропозицій щодо створення відповідно до закону міліції, що утримується за рахунок коштів місцевого самоврядування, вирішення питань про чисельність працівників такої міліції, про витрати на їх утримання, здійснення матеріально-технічного забезпечення їх діяльності, створення для них необхідних житлово-побутових умов. Таким чином, чинне законодавство України передбачає можливість створення підрозділів міліції, що утримуються за рахунок коштів місцевого самоврядування, але правове регулювання питань утворення та функціонування таких підрозділів практично відсутнє.

У світі напрацьовано значний досвід створення й функціонування муніципальних правоохоронних формувань. Так у Японії в перші роки після Другої світової війни замість загальнодержавної поліції, були створені дві нові функціонуючі на основі самоврядування служби поліції: міська і сільська. Основними проблемами, що виникли після децентралізації поліції, з'явилися: розпилення сил поліції; складності з утриманням сільської поліції; відсутність чіткого поділу відповідальності за стан правопорядку між державними органами влади і незалежною від них комунальною поліцією. Нерозв'язність цих проблем у Японії призвела до ліквідації в 1954 році поділу поліцейських сил на міську і сільську - їх об'єднали в поліцію префектур. Координація діяльності цих поліцейських утворень була покладена на центральні органи: Комісію громадської безпеки Японії і Національне агентство поліції.[6; с. 248]

Розглянемо також організацію муніципальної поліції в Італії. Муніципальна поліція Італії відіграє дещо меншу роль, ніж інші підрозділи. Функціями італійської муніципальної поліції є здійснення контролю за дорожнім рухом і забезпечення виконання вимог нормативних актів місцевої влади. [5; с. 121]

Що стосується того які переваги може мати запровадження муніципальної міліції це підвищення ефективності забезпечення безпеки громадян, підвищення довіри до правоохоронних органів, зменшення навантаження на міліцію(загальнодержавну),

оптимізація роботи правоохоронної структури країни, посилення ролі органів місцевої влади та громад у системі державної влади. Проте запровадження муніципальної міліції може мати й певні проблеми, зокрема, можливе дублювання функцій з вже існуючими підрозділами внутрішніх справ, визначення муніципальної міліції в системі органів влади, необхідність додаткових витрат з місцевого бюджету на фінансування муніципальної міліції, взаємодія муніципальної міліції та органами внутрішніх справ.

Список використаних джерел:

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР
2. Закон України «Про місцеве самоврядування» від 21.05.1997 № 280/97-ВР
3. Матюхіна Н. П. Муніципальна поліція: окремі сторінки минулого та сьогодення (зарубіжний досвід) / Н. П. Матюхіна // Форум права. – 2009. – № 3. – С. 431–435
4. Солоненко О.М. Муніципальна міліція на шляху становлення в Україні// Організаційно-правові проблеми створення та діяльності муніципальної міліції в Україні. Учбово-методичний посібник. - К.: Арніка-2, 2000. -157 с.
5. Фосдик Р. Организация полиции в Европе / Фосдик Р. ; под ред. проф. П. И. Люблинского. – Пер. с англ. – Петроград : Изд-е Петроградского Городского Самоуправления, 1917. – 257 с.
6. Фененко Ю.В. Муніципальні системи зарубіжних стран: правові питання соціальної безпеки / Ю.В. Фененко. - М. : МГИМО-Університет, 2004. - 401 с.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ВЕРХОВЕНСТВА ПРАВА В УКРАЇНІ

Мирець Д.С., студент навчально-наукового інституту права та психології Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: к.ю.н., доцент, професор кафедри загальноправових дисциплін ННІП НАВС Пустовіт Ж.М.

Кожна держава здійснює свою діяльність за певними ustalеними принципами. Вони можуть бути різними – від жорстоких, які властиві тоталітарним державам, до справедливих – які є ознакою демократичної держави. Адже, «принципи права – це провідні засади, ідеї права, які в конкретному вигляді характеризують його зміст, визначають спрямованість правового регулювання. Вони зумовлені об'єктивними закономірностями існування і розвитку людини, суспільства». У принципах зосереджено світовий досвід розвитку права, досвід цивілізації. Тому принципи права можна назвати стрижнем правової матерії» [4, с.142]. Одним з таких базових принципів є принцип верховенства права.

Актуальність дослідження цієї теми зумовлена необхідністю утвердження верховенства права та законності як загальних засад в Українській державі. Принцип верховенства права є обов'язковою ознакою правової держави, якою себе позиціонує Україна. А тому реалізація в Україні цього принципу стає останнім часом однією з нагальних проблем вітчизняної юриспруденції.

Верховенство права – це фундаментальний принцип сучасного правопорядку в світі, встановленого з прийняттям Статуту ООН – документу, що заснував підвалини якісно новим цивілізаційним правовідносинам і сучасного світового порядку. Він відображає загальне надбання людства – ідеали свободи, демократії, прав людини і поступово реалізує їх шляхом регламентації усіх суспільних відносин у контексті найвищої справедливості [7,с.6].

Отже, цей принцип права передбачає, що жоден політичний лідер не є впливовішим від закону, що ніхто не може бути покараним державою, крім як за порушення закону, і що ніхто не може бути засудженим за порушення закону іншим чином, ніж у порядку, встановленому законом. Верховенство права різко контрастує з ідеєю, що лідер може бути вище закону, що було особливістю римського права, нацистського права та деяких інших правових систем [1].

Проблема ідеї та напрямків впровадження цього принципу має свої передумови та історію його генези. Уперше в юридичний обіг категорію «верховенство права» запровадив у XIX столітті англійський правознавець А. Дайсі. Утім, своїми витокami правова доктрина верховенства права сягає ще античних часів. Афіняни ототожнювали його з демократією. Багато фахівців у галузі права вважають Платона та Аристотеля засновниками цієї послідовної інтелектуальної традиції, яка знайшла свій розвиток і у стародавніх римлян [5, с.11].

У середні віки цей принцип знаходить свій прояв у великій кількості тогочасних законодавчих документів. Для прикладу - Велика хартія вольностей 1215 р. - де вперше було закріплено права людини і демократію у такій формі, в якій це зроблено в сучасних